

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ ЗА 2020 ГОДИНА НА
ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ (737)

01 2021 06 01/1

Скопје, мај 2022 година

СОДРЖИНА

Опис	Страна
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР	1 - 16
Финансиски извештаи за 2019 и 2020 година:	
Биланс на приходи и расходи	17
Биланс на состојба	18
Преглед на промени на извори на капиталните средства	19
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
- Вовед	20 - 22
- Сметководствени политики	22 - 23
- Образложенија кон финансиските извештаи	23- 27
Прилог бр.1 - Известување за извршена проверка на преземените мерки од страна на субјектот предмет на ревизија, во врска со утврдените состојби и дадените препораки содржани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор број 16-117/8 од 23.08.2017 година	
Прилог бр. 2 – Забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор	
Прилог бр. 3– Одговор на забелешките по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор	

Кратенки користени во извештајот:

Клиника – Јавна здравствена установа Универзитетски стоматолошки клинички центар Свети Пантелејмон – Скопје

Влада – Влада на Република Северна Македонија

Министерство – Министерство за здравство

Фонд – Фонд за здравствено осигурување на Република Северна Македонија

УО – Управен одбор

ЈЗУ – јавни здравствени установи

**ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE**

Број: 25-720/7

Дата: 09.05.2022

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Јавната здравствена установа Универзитетски стоматолошки клинички центар Свети Пантелејмон – Скопје на сметката за средства од Фондот (737) за 2020 година.

Изразено е неповолно мислење во однос на вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и мислење со резерва за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива за 2020 година.

Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеноста со законите и прописите за 2016 година и изразено е мислење со резерва во однос на вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива.

Со ревизијата за 2020 година беше опфатено и спроведувањето на препораките дадени во Конечниот извештај на Овластениот државен ревизор за 2016 година презентирано како прилог кон овој Извештај, при што е констатирано дека четири препораки се спроведени, две се делумно спроведена а две препораки се неспроведени.

Со извршената ревизија на Клиниката за 2020 година констатирано е следното:

- организациската, професионална и функционална независност на единицата за внатрешна ревизија е нарушена, не е изготвен план за извршување на внатрешна ревизија и не е спроведена ниту една внатрешна ревизија, а раководителот на одделението ги врши сите активности поврзани со спроведување на јавните набавки во Клиниката;

Ревизорски тим:

1. _____

2. _____

Овластен државен ревизор

1

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

- пописот на средствата и обврските не е спроведен во целост и утврдени се состојби кои упатуваат на недоследно почитување на одредбите од Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници;
- сметководствената и материјалната евиденција на потрошокот на залихи по организациони единици и пациенти не е воспоставена и не се донесени нормативи за количината на материјали кои се користат при давање на определена здравствена услуга;
- во дел од спроведените постапки за јавни набавки констатираме несоодветна примена на Законот за јавните набавки.

За надминување на констатираните состојби дадени се препораки до одговорните лица.

Во делот на Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет ревизијата известува за:

- спроведени постапки за јавна набавка со цел превенција и заштита од пандемијата предизвикана од Корона вирусот – Ковид 19 и
- несразмерноста помеѓу извршените здравствени услуги на Клиниката и договорениот надоместок со Фондот што се јавува како резултат на мал обем на услуги од една страна и голем број на вработени доктори од друга страна.

Во делот на Останати прашања ревизијата известува дека Националниот систем за материјално-финансиско и сметководствено работење и Централниот систем за регистрација на работното време при Министерството не се воспоставени во целост.

Од одговорното лице на Клиниката, добиени се забелешки на една точка од Нацрт извештајот кои се разгледани, при што е оценето дека истите делумно се прифаќаат во делот на бројот на доставени сертификати, но не се добиени дополнителни докази кои би имале влијание на констатираните состојби.

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи од страна 17 до 19 заедно со ревизија на усогласеност на Јавната здравствена установа Универзитетски стоматолошки клинички центар Свети Пантелејмон – Скопје на сметката за средства од Фондот, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој Извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2021 година согласно член 23 од Законот за државната ревизија.
- 1.3. Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеноста со законите и прописите за 2016 година и изразено е мислење со резерва во однос на вистинито и објективно прикажување на финансиската состојба и резултатите од финансиските активности во финансиските извештаи како и за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставените политики.
- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој Извештај се одговорност на раководството на Клиниката застапуван од:
 - д-р Амела Џана, медицински директор до 02.11.2020 година и
 - д-р спец. Ариан Дац, медицински директор од 02.11.2020 година.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

3

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

регулатива, упатства и воспоставени политики.

1.5. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирали во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците се остварени/користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI). Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на внатрешните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот, како и оценка на сèвкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

4

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изгответи, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој Извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија.

3. Осврт на ревизијата од претходната година – спроведување на препораките

Ревизијата од точка 1.1. погоре опфати и ревизија на спроведување на препораките дадено Конечниот извештај на Овластениот државен ревизор за 2016 година, при што е констатирано дека четири препораки се спроведени, две се делумно спроведена а две препораки се неспроведени. (Прилог бр.1).

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој Извештај беа дискутиирани на завршиот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија одржан на 14.02.2022 година.

На ден 12.04.2022 година добиени се Забелешки на Нацрт извештајот за извршената ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Јавната здравствена установа Универзитетски стоматолошки клинички центар "Свети Пантелејмон" Скопје од одговорното лице м-р спец. др. Аријан Дац, в.д. директор, заведени во Државниот завод за ревизија под број бр. 25-720/6 од 12.04.2022 година и се однесуваат на точката **4.3.1. алинеја 2 .** Забелешките се разгледани од страна на овластениот државен ревизор и истите делумно се прифаќаат во делот на бројот на доставени сертификати, но не се

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

добиени дополнителни докази кои би имале влијание на констатираниите состојби.

Забелешките и одговорот на забелешките се составен дел на Конечниот извештај и се дадени во прилог на истиот.

Констатирани се следните состојби:

4.1. Усогласеност со закони и прописи

4.1.1. Со Правилникот за внатрешна организација, единицата за внатрешна ревизија е организирана како Одделение за внатрешна ревизија со систематизирани едно работно место предвидено за раководител на истото кое е пополнето. Со извршениот увид во начинот на вршењето на работите во делокругот на ова одделение, констатирајме дека:

- одделението не е формирано како посебна организациона единица која за своето работење одговара директно пред директорот на Клиниката односно истото е формирано во рамки на Секторот за материјално финансиско работење и сметководство и
- во текот на 2020 година не е изготвен план за извршување на внатрешна ревизија и не е спроведена ниту една ревизија, а раководителот ги врши сите активности поврзани со спроведување на јавните набавки во Клиниката.

Поради наведеното нарушена е организациската, професионалната и функционалната независност на единицата за внатрешна ревизија а тоа доведува до неостварување на функцијата на истата во насока на минимизирање на слабостите и подобрување на ефикасноста на работењето на субјектот. Утврдените состојби не се во согласност со член 33 и член 40 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола.

Препорака:

Одговорното лице на Клиниката да преземе активности со кои ќе се обезбеди:

- измена на актите за систематизација на работни места и внатрешна организација со цел обезбедување на организациска независност на одделението за внатрешна ревизија и
- раководителот на одделението за внатрешна ревизија да не врши работни активности поврзани со спроведување на јавни набавки и да отпочне активности за спроведување на ревизии.

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

- 4.1.2. Со извршениот увид во сметководствената евиденција, деловните книги и документацијата која се однесува на градежниот објект со кој располага Клиниката, констатиравме дека согласно доставените имотни листови како носител на право на сопственост на објектот се јавува Република Северна Македонија додека правото на користење е предадено на Министерството за здравство за целиот имот. Клиниката ги нема регулирано меѓусебните односни со носителот на правото на сопственост и носителот на правото на користење на имотот.
- Оваа состојба не е во согласност со член 137, член 142 и член 143 од Законот за катастар на недвижности и имаат влијание врз остварување на правото на сопственост.

Препорака:

Одговорното лице да преземе активности за регулирање на правото на користење на објектот во кој Клиниката ја извршува својата дејност.

4.2. Финансиски извештаи

- 4.2.1. Со увид во сметководствената евиденција на Клиниката и преземените активности за вршење попис како и Извештаите за извршениот попис на средствата и обврските со состојба на 31.12.2020 година, ревизијата го констатира следното:
- не се утврдени и поблиску описаны состојбите за објектот во кој Клиниката ја врши својата дејност и не е извршен попис на патничките возила со кои располага Клиниката;
 - податоците во пописните листи не се внесуваат поединечно во парични вредности;
 - извештаите за попис на основни средства, ситен инвентар и материјали на залиха не содржат податоци за вредноста на утврдената состојба и не е извршено усогласување на сметководствената со фактичката состојба. Заради потврдување на состојбата, ревизијата со алтернативна постапка изврши увид на избран примерок во просториите на Клиниката, при што констатира физичко присуство на евидентираните основни средства и
 - УО на Клиниката нема донесено акт за усвојување на извештаите од спроведениот попис.

Утврдените состојби не се во согласност со член 29, 31, 33 став 2 и член 34 од Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници и имаат влијание на целосноста и законитоста при спроведување на пописот и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

7

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

реалноста на Билансот на состојба.

Препорака:

Одговорното лице на Клиниката, лицата номинирани за вршење попис на средствата и обврските и лицето задолжено за водење сметководство во делот на своите надлежности да преземат активности за:

- вршење на попис на сите материјални и нематеријални средства со кои располага Клиниката;
- внесување на податоци во пописните листи поединечно во парични вредности и усогласување на сметководствената со фактичката состојба;
- извештаите од извршениот попис да содржат податоци за утврдената состојба на ден 31.12.2020 година и
- донесување на акт за усвојување на извештаите од спроведениот попис.

4.2.2. Со извршената ревизија на начинот на прием, евидентирање и издавање на залихите на материјали во периодот предмет на ревизија и извршениот попис за потврдување на сметководствената со фактичката состојба на ден 31.12.2020 година ревизијата ги утврди следниве состојби:

- во Клиниката помеѓу другото се спроведува специјалистичко-консултативна здравствена дејност на терциерно ниво, од областа на сите гранки на стоматологијата што подразбира давање на здравствени услуги на пациенти во оваа област за што се користат голем број на различни видови стоматолошки потрошни материјали. Со извршената анализа на начинот на кој се користат материјалите при давањето на здравствени услуги констатираме дека не се воспоставени нормативи/стандарди за количината на материјал кој се користи при давање на определена здравствена услуга, односно истата е предмет на субјективна проценка на здравствените работници кои ги даваат услугите, што создава ризик од нерационално користење на овие средства. Во текот на 2021 година формирана е работна група за изготвување на нормативи за работа, но до денот на вршење на ревизијата истите не се донесени;
- не е воспоставен ажурен и навремен систем на водење на евиденција на потрошокот на залихите, односно податоците за потрошокот на материјали сметководствено се евидентираат при издавањето од магацин врз основа на преносници. Исто така, не е воспоставена сметководствена и материјална евиденција на следење на потрошокот на

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

залихи по организациони единици и по пациент што не е во согласност со член 92-г од Законот за здравствената заштита;

- воспоставена е пракса евидентирањето да се врши на месечно ниво врз основ на месечен финансиски извештај за издадените материјали од магацин до организационите единици, кој не ги содржи карактеристиките на веродостоен сметководствен документ, односно нема потпис од страна на одговорно лице, не е архивски заверен и нема доказ за контрола. Во текот на вршење на ревизијата констатираната состојба е надмината, односно воспоставени се контролни механизми.
- со спроведениот попис на состојбата на залихите на материјали во магацините на организационите единици на ден 31.12.2020 година, утврдени се количини на залиха во вредност од 432 илјади денари кои не се прикажани во Билансот на состојба.

Поради наведеното оневозможено е следење на потрошокот на залихите во износ од 14.100 илјади денари, кои се неопходни за вршење на дејноста на Клиниката, што влијание врз точноста и вистинитоста наискажаните податоци во финансиските извештаи, како и утврдување на одговорност во случај на одредени отстапувања. Утврдените состојби не се во согласност со член 2, член 6 став 2 и член 12 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и член 16 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола.

Препорака:

Одговорното лице да преземе активности за:

- спроведување на активностите на работната група за носење на нормативите за работа;
- воспоставување на сметководствена и материјална евиденција на потрошокот на залихи по организациони единици и по пациент и
- состојбата на залихи на материјали во магацините на организационите единици утврдена со попис, да се евидентира во сметководствената евиденција.

4.3. Користење на средствата согласно законски прописи

4.3.1. При увидот во начинот на планирање, спроведување и реализација на постапките за јавни набавки спроведени во 2019 и 2020 година, а по кои во годината предмет на ревизија од оваа сметка преземени се обврски во вкупен износ од 13.807 илјади денари, извршивме ревизија на 19 постапки за јавни набавки, со кои опфативме 69% од преземените обврски, при што

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

9

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

констатираме состојби кои упатуваат на недоследно почитување на одредбите од Законот за јавните набавки. Имено:

- во постапка за јавна набавка на услуги за мобилна телефонија согласно која преземени се обврски во износ од 126 илјади денари¹, предмет на набавка се три пакети на услуги. Во техничката спецификација утврдена е максимално дозволена цена за секој пакет, но истата не била предмет на електронска аукција, односно предмет на електронска аукција била цената на минута разговор по надминување на вклучените бесплатни минути. Начинот на кој е дефиниран предметот на електронска аукција оневозможил да се намали цената на пакетите за мобилна телефонија и упатува на неекономично искористување на средствата што не е во согласност со член 4 од Законот за јавните набавки;
- спроведени се две постапки за набавка на медицински апарати – "автоклав" согласно кои преземени се обврски во износ од 1.178 илјади денари². Помеѓу другото, дефинирано е дека предметот на набавката треба да исполнува девет стандарди за систем на квалитет, но истите не се наведени во делот од тендерската документација каде се дефинираат услови за утврдување на способност, односно се наведени во делот на техничките спецификации што не е во согласност со член 87 од Законот за јавните набавки. Исто така, ревизијата не се увери дека набавените апарати ги исполнуваат стандардите за систем на квалитет бидејќи економскиот оператор чија понуда е избрана за најповолна доставил само три сертификати за исполнување на стандарди за систем на квалитет, а поседувањето на останатите шест ги докажал со изјава која е прифатена од страна на комисијата за јавни набавки. Иако ваквиот начин на евалуација е предвиден со техничките спецификации истиот не е во согласност со член 82 став 11 од Законот за јавните набавки каде е наведено дека понудувачот во својата понуда мора со сите соодветни средства, да докаже дека стоките што се во согласност со стандардот ги исполнуваат условите за извршување или функционални карактеристики одредени од страна на договорниот орган. Оваа состојба придонела економските оператори учесници во постапката да немаат точни и прецизни информации за начинот на кој ќе се утврдува способноста и евалуацијата на понудите и создава ризик од набавка на стоки за кои не се потврдиле во целост барањата од техничките спецификации и

¹ 444 илјади денари од сметката за сопствени приходи

² 1.300 илјади денари од сметката за сопствени приходи

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

- во постапка за набавка на градежно занаетчиски работи согласно која преземени се обврски во износ од 1.673 илјади денари³ предметот на набавка не е прецизно дефиниран, односно не е направена предмер пресметка и не се специфицирани конкретни работи/позиции, како и обем на количини на работите кои ќе се изведуваат, односно не е изготвен проект со кој ќе се определат точните работи и количини што Клиниката планира да ги изведе на своите објекти, во моментот на спроведување на постапката. Исто така, со техничката спецификација предвидени се повеќе групи/видови на работи во рамки на кои се предвидени позиции за кои се бараат единечни цени, а предмет на евалуација/негативно наддавање е вкупната вредност на понудата, при тоа за одредени позиции кои имаат значајно влијание во вкупната цена не се јавила потреба за нивно изведување. Воспоставениот начин на набавка на градежно занаетчиски работи овозможува субјективно определување на работи кои ќе се извршат и формирање на цени што понатаму влијае на економичното користење на средствата спротивно на член 4 од Законот за јавните набавки.

Воспоставениот начин на постапување при спроведувањето на дел од постапките за јавна набавка упатува на несоодветна примена на одредбите од Законот за јавните набавки и ризик за нерационално користење на буџетски средства.

Препорака:

Одговорните лица во Клиниката кои се вклучени во процесот на спроведување и реализација на јавните набавки во делот на своите надлежности да ги преземат следниве активности:

- при набавка на услуги за мобилна телефонија цената на пакетите кои се предмет на набавка да биде предмет на електронска аукција;
- при дефинирање на стандарди за систем на квалитет кои треба да ги исполнува предметот на набавката истите да бидат наведени во делот на тендерската документација каде се предвидуваат условите за утврдување на способност и
- при набавка на градежно занаетчиски работи, предметот на набавката да биде дефиниран врз основа на предмер пресметка/проект каде ќе бидат дефинирани конкретни работи/позиции кои договорниот орган планира да ги изведе.

³ 3.002 илјади денари од сметката за сопствени приходи

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

Основ за изразување на мислење

Вкупен ефект од утврдените состојби во точките 4.1, 4.2 и 4.3 кои претставуваат основ за изразување мислење е:

- нефункционална единица за внатрешна ревизија;
- слабости во спроведен попис на средствата и обврските;
- необезбеден доказ за користење на објектот во кој Клиниката ја врши својата дејност;
- невоспоставена сметководствена и материјална евиденција на залихата и потрошокот на стоматолошки материјали по организациони единици и по пациент и
- несоодветна примена на Законот за јавните набавки во дел од спроведените постапки за јавна набавка.

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 4.2. финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавната здравствена установа Универзитетски стоматолошки клинички центар Свети Пантелејмон – Скопје на ден 31 декември 2020 година како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечка законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, со исклучок на ефектот на прашањата изнесени во точките 4.1 и 4.3 активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Јавната здравствена установа Универзитетски стоматолошки клинички центар Свети Пантелејмон – Скопје, во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

6.1. Со цел справување со пандемијата предизвикана од корона вирусот – Ковид 19, Клиниката има преземено активности за набавка на потрошни материјали, заштитни мантили, маски и ракавици за заштита на вработените во вкупен

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 12

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

износ од 738 илјади денари. За оваа цел спроведени се три постапки за јавна набавка со преговарање без објавување на оглас од причини од крајна итност и четири набавки под вредносните прагови утврдени со Законот за јавните набавки.

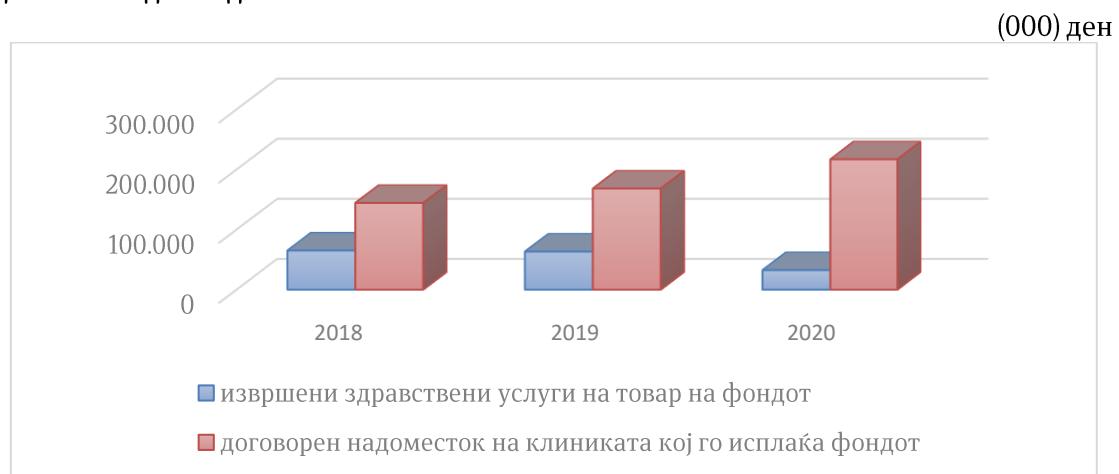
6.2. Клиниката има извршено здравствени услуги на товар на Фондот во вкупен износ од 32.495 илјади денари, а согласно Договорот со Фондот договорениот надоместок на Клиниката за 2020 година изнесува 216.933 илјади денари.

Клиниката во континуитет има мал обем на услуги, во однос на надоместокот кој го добива од Фондот, особено во 2020 година кога, поради пандемијата предизвикана од вирусот Ковид 19, бројот на услугите е драстично намален.

Од друга страна, во континуитет, по основ на вработување се зголемува бројот на доктори, при што буџетот за плати и надоместоци вообичаено зафаќа 87% од вкупниот договорен надоместок.

Исто така, согласно Законот за здравствената заштита започнувајќи од 2020 година Клиниката има обврска да исплаќа надоместок на приватните специјализанти, чиј број изнесува 97 за што се исплатени 12.888 илјади денари. Движењето на договорениот надоместок и обемот на извршени услуги е прикажан во Графиконот бр.1

Графикон бр. 1 – Сооднос помеѓу извршени здравствени услуги и договорен надоместок од Фондот

Во периодот од 2018 до 2020 година, секој здравствен работник давал услуги од дејноста на Клиниката во просек на еден пациент во текот на денот што е причина да не се оствари потребниот вид и обем на здравствени услуги во

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

висина на договорениот надоместок со Фондот детално прикажано на Графикон бр.2.

Графикон бр. 2 – Сооднос помеѓу вработени здравствени работници и пациенти на дневно ниво

Од друга страна, Клиниката се соочува со проблем за плаќање на обврските по основ на набавка на стоки и услуги кои на ден 31.12.2020 година изнесуваат 29.664 илјади денари.

Како резултат на оваа состојба, Клиниката со Одлука на Владата, секоја година е вклучена во т.н. неодржливи ЈЗУ за кои Фондот, согласно член 69 од Законот за здравствено осигурување има обврска да обезбеди средства за целосно функционирање, во услови кога не можат да остварат соодветен вид и обем на здравствени услуги во висина на договорениот надоместок.

Дополнително, во услови на намален обем на работа не се уверивме во основаноста за ангажираните 18 лица по договор за дело за што се исплатени 5.122 илјади денари, за што известуваме во точка 4.1.1. од Извештајот на овластениот државен ревизор за финансиските извештаи за сметката за средства од сопствени приходи.

Имајќи го предвид горенаведеното, ревизијата е на мислење дека одговорните лице во Клиниката треба да вложат напори за проширување на асортиманот, односно видот и обемот на услугите.

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

7. Останати прашања

7.1. Согласно член 92-г од Законот за здравствена заштита, министерот за здравство е должен да воспостави Национален систем за материјално-финансиско и сметководствено работење во ЈЗУ, кој треба да овозможи побрзо, полесно и правилно донесување на одлуки во управувањето со финансите и останатите работни процеси во ЈЗУ, следење на критичните точки на потрошувачка, контрола и намалување на поединечните и вкупните трошоци во ЈЗУ. Согласно одредбите од овој Закон, ЈЗУ се задолжени да воведат редовна евиденција на потрошокот на медицински материјал класифициран по пациент, по упат и по здравствен работник, односно здравствен соработник и задолжителна евиденција на залихите на медицинските материјали во главното депо и во сите помошни депоа на лекови. Националниот систем треба да биде составен дел од интегрираниот здравствен информатички систем, а за непречено функционирање на системот, ЈЗУ се задолжени да обезбедат софтверска апликација која ќе овозможува непрекината двонасочна комуникација и размена на податоци.

Со анализа на преземените активностите поврзани со оваа законска обврска, констатирајме дека и покрај тоа што законската обврска за востановување на Националниот систем е воведена во 2015 година, активностите на Министерството за здравство се уште се наоѓаат во почетна фаза и според добиената Информација, Националниот систем од јануари 2018 година не е во функција поради необезбеден договор за негово одржување.

Поради наведеното, не е обезбедено следење на критичните точки на потрошувачка, контрола и намалување на поединечните и вкупните трошоци во ЈЗУ.

Клиниката нема востановено евиденција на потрошокот на материјали по пациент во рамки на постоечкото софтверско решение, а во отсуство на насоки за постапување од страна на Министерството, Клиниката сé уште нема преземено активности за надминување на оваа состојба и поврзување на постоечкиот софтвер со интергираниот здравствен информатички систем или пак набавка на нова софтверска апликација која ќе овозможува непрекината двонасочна комуникација и размена на податоци помеѓу Клиниката и Министерството.

Исто така, за имплементирање на одредбите од член 92-д од Законот за здравствена заштита Министерство има склучено договор за јавна набавка на Централен систем за регистрација на работно време за потребите на ЈЗУ. По спроведената групна набавка од страна на Министерството во име и за сметка на ЈЗУ во текот на 2017 година испорачани се и монтирани уреди за евиденција на работното време. Овој уред во Клиниката е ставен во функција, но податоците

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

од истиот не се преземаат од страна на Министерството, од причини што не е отпочната примената на Централниот систем за евиденција на работното време по биометрички податоци.

Ревизијата е на мислење дека е потребно, Министерството да преземе активности за преиспитување на овие законски решенија и можностите за имплементација и функционалност на Националниот систем за материјално-финансиско и сметководствено работење во ЈЗУ и Централниот систем за евиденција на работното време.

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	Образложение	во 000 денари	
		2020	2019
Приходи			
Трансфери и донации	3.1.	216.931	165.255
Вкупно приходи		216.931	165.255
 Расходи			
Тековни расходи			
Плати и надоместоци	3.2.1.	189.418	149.377
Стоки и услуги	3.2.2.	21.885	16.610
Вкупно тековни расходи		211.303	166.587
 Капитални расходи			
Капитални расходи	3.3.	5.628	1.668
Вкупно капитални расходи		5.628	1.668
 Вкупно расходи		216.931	168.255

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

17

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ

Опис на позицијата	Образло -жение	во 000 денари		
		2020	2019	
Активи				
Тековни средства				
Активни временски разграничувања	4.1.1.	16.731	12.998	
Залихи	4.1.2.	8.508	8.680	
Вкупно тековни средства		25.239	21.678	
Постојани средства				
Нематеријални средства	4.2.1.	3.155	0	
Материјални средства	4.2.2.	82.526	76.661	
Вкупно постојани средства		85.681	76.661	
Вкупна актива		110.920	98.339	
Пасива				
Тековни обврски				
Краткорочни финансиски обврски	4.3.1.	344	389	
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	4.3.2.	16.387	12.609	
Вкупно тековни обврски		16.731	12.998	
Извори на средства				
Извори на капитални средства	4.4.1.	94.189	85.341	
Вкупно извори на деловни средства		94.189	85.341	
Вкупна пасива		110.920	98.339	

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

18

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТОМАТОЛОШКИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
СВЕТИ ПАНТЕЛЕЈМОН СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ФОНДОТ**

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2020 ГОДИНА**

О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (залихи на материјали, резервни делови и ситеен инвентар и хартии од вредност)	во 000 денари	
			Вкупно	
Состојба 01.01.2020 година		76.661	8.680	85.341
Зголемување по основ на:		15.415	11.512	26.927
Набавки материјални средства		13.286	11.512	24.798
Ревалоризација на капитални средства		2.129		2.129
Намалување по основ на:		6.395	11.684	18.079
Отпис на капитални средства			11.684	11.684
Ревалоризација на отпишани капитални средства		745		745
Амортизација		5.650		5.650
Состојба 31.12.2020 година		85.681	8.508	94.189

Ревизорски тим:
1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 19